

A Fővárosi Ítéletábra a Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda (....) által képviselt ... I. r. és II. r. felpereseknek a Dr. Szabó István Tamás Ügyvédi Iroda (....) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. december 3-án kelt 32.G.43.017/2013/4. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a kereseti kérelmet elutasítja.

A peres felek a felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperesek, mint adósok, alperes, mint hitelező 2008. június 24-én kötöttek kölcsönszerződést lakásvásárlás céljára CHF alapú elszámolással hat hónapos kamatperiódussal. A szerződés I. általános része 1. pontja szerint a bank adósok részére 49.641 CHF kölcsönt nyújt, az adósok finanszírozási igénye 6.379.000 forint, melyet a bank kifejezetten CHF elszámolással elégít ki. Adósok elfogadták azon tényt, hogy a nyilvántartásba vett devizaösszeg a szerződéskötés, valamint a folyósítás időpontja közti időszak alatt bekövetkező árfolyamváltozás miatt a finanszírozási igényhez képest 15 %-kal növelt értékben került megállapításra, ezért a 49.641 CHF tájékoztató jellegű, a tartozás tényleges összege a 2.1. pontban írtak szerint kerül megállapításra. A kölcsönt az adásvételi szerződésben megadott számlára egyösszegben utalja a bank, legfeljebb 6.379.000 forint erejéig, de ezt a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott és a bank hirdetményében hivatkozott számlakonverziós deviza vételi árfolyamon kiszámított CHF összegben tartja nyilván. A IV.4. pontban a felek úgy rendelkeztek, hogy a mindenkor esedékessé váló törlesztések, törlesztőrészletek, illetve bármilyen más pénzbeni kötelezettség CHF-ben teljesítendő. Más pénzben történő teljesítés esetén a bank az általa az esedékesség napján alkalmazott hirdetményében hivatkozott számlakonverziós deviza eladási árfolyamon kiszámított CHF összeget fordít az éppen esedékessé vált kötelezettség teljesítésére. Az 5. pontban a felek a tőketörlesztés három esedékességi napját és a három esedékes törlesztőrészletet is meghatározták svájci frankban. A kölcsön kamata, díja, költségek, jutalékok körében a felek a III.3. pontban úgy rendelkeztek, hogy a bank az ügyleti kamatlábat a kamatperiódus fordulónapján, késedelmi kamatát az egyes ügyleti évek fordulónapján jogosult egyoldalúan megváltoztatni akkor, ha a tőke- és pénzpiaci kamatlábak változása, a bank forrásköltségeinek a változása ezt szükségessé teszi.

Felperesek kereseti kérelmükben a kölcsönszerződés III.3. pont azon feltétele tisztességtelensége megállapítását kérték, mely szerint a bank a kölcsön ügyleti kamatlábat a kamatperiódus fordulónapján, késedelmi kamatát az egyes ügyleti évek fordulónapján jogosult egyoldalúan megváltoztatni. A módosított kereseti kérelem szerint a teljes szerződés semmissége megállapítását kérték, az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés a), b), c), d) és e) pontjai alapján. A d)

ponttal kapcsolatban kifejtették, hogy a szerződés hivatkozott III.3. pontja szerint nem kerültek részletesen feltüntetésre azon körülmények, melyek alapján a hiteldíj elemei megváltoztathatók, módosíthatók. A c) pontban a THM helytelenül lett kiszámítva. A THM-et a szerződés 9,47 %-ban határozta meg, a kamat 4,99 %, a köztes különbség óriási, ez nem került kifejtésre. Utaltak a c) pont kapcsán arra, az árfolyamrés költségként való feltüntetése a szerződésből hiányzik. Az a) pont körében arra hivatkoztak, a hitelszerződés nem tartalmazza a szerződés tárgyát, a svájci frank összegét ugyan megjelöli, de a finanszírozási igényt forintban határozza meg, a valódi kölcsön összegét nem lehet megállapítani. Az általános részben 15 %-kal növelt mértékű svájci frank került meghatározásra azzal, hogy a tényleges tartozás csak a 2.1. pont szerinti svájci frank összegű kölcsön, így a szerződés tárgyát nem tartalmazza a szerződés. A Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pont körében utaltak arra, nem tartalmazza a szerződés a törlesztő részleteket, hiszen azt a szerződés IV.4. pontja csak svájci frankban adja meg, forintban nem, és még csak árfolyamot sem határoz meg. Másodlagosan a szerződés III.3. 1. és 2. mondata tisztességtelensége megállapítását kérték arra tekintettel, hogy az egyoldalú, adósra hátrányos kamatemeléssel egyidejűleg a fogyasztó részére nem biztosította a szerződés az elállási jogot. Előadták, hogy forintban fizették a kölcsönt.

Alperes a kereset elutasítását kérte, előadva, arra vállalt kötelezettséget, hogy 49.641 CHF kölcsönt nyújt adós lakásvásárlási igényéhez igazodóan, de legfeljebb 6.379.000 forintot. A megállapodás szerint az adós forintban meghatározott finanszírozási igényét a bank svájci frank átváltásával elégíti ki. A 2.1. pont kétséget kizáró módon jelöli meg, hogy svájci frankban meghatározott nyilvántartott tőkét a folyósítás és nem a szerződéskötés napján irányadó számlakonverziós deviza vételi árfolyamon kell kiszámítani az igényelt forintösszeg alapul vételével. Ehhez képest az I.1. pontban megjelölt CHF csak tájékoztató jellegű lehetett, az ott deklarált biztonságos finanszírozás érdekében határozták meg akként, hogy a CHF összeget 15 %-kal megnövelték. A tényleges tőke CHF tőkeösszege csak a folyósításkor volt megállapítható, a felvett kölcsönösszeg és a törlesztőrészlet is devizában került nyilvántartásra, de a folyósítás és a törlesztés is forintban történt. Klasszikus fogalmak szerint a kirovó pénznem a svájci frank, a lerovó a forint. A IV.4. pont szerint az adós törleszthetett svájci frankban is, más pénznemben is. A THM valamennyi költségelemet tartalmazott, esetleges számítási hiba, elírás nem semmisségi ok. Az árfolyamrés kapcsán utalt arra, nem osztja a Kúria Gfv.VII.30.078/2013/14. számú határozatában kifejtetteket, az ügyek tényállásbeli különbségeire tekintettel. Utalt arra is, a kettős árfolyam alkalmazása nem teszi kiszolgáltatottabbá a fogyasztó helyzetét, a szerződéskötés idején a banki árfolyamképzés nem volt szabályozott, semmi nem tiltotta az egységes devizaárfolyam alkalmazását. Az árfolyamrés fel nem tüntetése okán sem állapítható meg a semmisség, 2010. december 12-e után a Hpt. 200/A. §-a megalkotása folytán az adósi törlesztések középárfolyamon történtek, az árfolyamrés értéke nulla. A Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja kapcsán előadta, az abban foglalt követelményeknek eleget tett, felhívta az adós figyelmét a VIII.12. pontban, hogy a THM meghatározás a 41/1997.(III.5.) Korm. rendelet, az aktuális hirdetményben közzétett kondíciók alapján kerül meghatározásra, a feltételek, kondíciók változása esetén a mérték módosulhat, e feltételek a 275/2010.(XII.15.) Korm. rendeletnek is megfelelnek, azaz megfelelnek a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjának is. Az oklistában foglalt feltételek nem tisztességtelenek, okszerűek, érthetőek és átláthatók.

Az elsőfokú bíróság a 2013. december 3. napján kelt 32.G.43.017/2013/4. számú ítéletével megállapította, hogy a felek közt 2008. június 24. napján megkötött kölcsönszerződés semmis. Kötelezte alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek 15 nap alatt egyetemlegesen 600.700 forint perköltséget. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 523. §, a Ptk. 239/A. §-a, illetve a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c), d) és e) pontja ismertetése mellett kifejtette, semmis a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja alapján. A lerovó, kirovó pénznemben történő meghatározás kifejtése után az elsőfokú bíróság utalt arra, nem volt pontosan a kölcsön összege a kirovó pénznemben, CHF-ben

meghatározva, a szerződés annak tárgyát, a rendelkezésre bocsátandó svájci frank összegét pontosan nem határozta meg. A megadott összeg tájékoztató jellegű a szerződés szerint is, a tényleges meghatározás pedig olyan közvetett módszerrel került kialakításra, mely az alperes szubjektív, nem kontrollálható, egyoldalúan meghatározott eljárási rendjén alapult. Az eljárási rendet bármikor módosíthatja az alperes. A kölcsönszerződés viszont konszenzuálszerződés, nem a tényleges folyósítással, hanem a felek egyező akaratnyilvánításával jön létre, ez azonban a kölcsönösszeg kiszámíthatatlan módja miatt nem valósult meg. A Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felek közti kölcsönszerződés semmis, a közvetlen meghatározási mód akkor lett volna elfogadható, ha egy a felektől független értékmeghatározási módra vagy harmadik személy - bank - által alkalmazott átváltási ár alapján határozták volna meg. A kirovó pénznemnek a meghatározása a szolgáltatás meghatározásának szükségszerű eleme, a lerovó pénznemről nem szükségszerű rendelkezni. A felek azonban a lerovó pénznemben határozták meg pontosan a kölcsönösszeget és ezt próbálták meg egy közvetett eljárási mechanizmussal átszámítani. A valós pénzügyi, gazdasági helyzet, illetve a Ptk. 231. § (2) bekezdése összevetése után az elsőfokú bíróság kifejtette, semmis a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján is. A szerződéses konstrukció nem zárta ki a más pénznemben való teljesítést, ténylegesen más pénznemben is került teljesítésre a szerződés, ezért annak tartalmaznia kellett volna a számlakonverziós deviza vételi, eladási árfolyam különbségéből eredő árfolyamrést, mint adóst terhelő költséget is. Mivel költségként az árfolyamrés nem került feltüntetésre, a szerződés semmis. Nem állapította meg ugyanakkor a szerződés semmisségét a Hpt. 213. § (1) bekezdés b), valamint a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján, azonban rögzítette, hogy semmis a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján is, mert nem tartalmazta azon feltételeket, illetőleg feltételek, körülmények részletes meghatározását, melyek esetén a hiteldíj megváltoztatható, vagy ha ez nem lehetséges, az erről szóló tájékoztatást. A bank egyoldalúan jogosult volt az üzleti kamatlábat, késedelmi kamatot megváltoztatni. A Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pont a hiteldíj valamennyi elemének megváltoztatására vonatkozik és nem csak az adós számára kedvezőtlen változtatásra is. A szerződés a kedvező megváltoztatásra semmilyen körülményt, feltételt nem tartalmaz, kedvezőtlen változtatások kapcsán a feltételek és körülmények felsorolása két gyűjtőfogalomra terjed ki, a tőke- és pénzpiaci kamatlábakra, valamint a bank forrásköltségeinek a változására. Ezeket azonban részletesen meg kellett volna határozni, vagy ha nem határozhatók meg, azt a tájékoztatást kellett volna tartalmaznia a szerződésnek, hogy a körülmények, feltételek részletes meghatározása nem lehetséges, így ha ez a szerződésben benne lett volna, a fogyasztó is számíthat arra, hogy gyakorlatilag kiszámíthatatlan feltételeknek, körülményeknek van kitéve, ez a szerződéskötési akaratot is befolyásolhatja.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján döntött a perköltség viseléséről.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, utalt arra, hogy a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), c) és d) pontjai alapján a teljes semmisség megállapításra került, így szükségtelennek vélte az eljáró bíró a másodlagos kereseti kérelem elbírálását, mert az csak a kamat egyoldalú módosítását lehetővé tevő szerződéses kikötés érvénytelensége megállapítására irányult. Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a kölcsönszerződést, nem tulajdonított jelentőséget azon körülménynek, hogy a CHF-ben való törlesztés lehetősége esetlegessé teszi az árfolyamrést, mint költséget. Nem tartotta kellően részletesnek a III.3. pontot. Rosszul alkalmazta a jogszabályhelyet, és figyelmen kívül hagyta az állítólagos semmisségi hibák orvoslásával kapcsolatos alperesi védekezést. Az ítélet törvénysértő, a Kúria 6/2013 PJE határozata ismeretében hibázott az elsőfokú bíróság abban is, hogy a szerződés teljes semmissége megállapítása miatt mellőzte a részleges érvénytelenséggel kapcsolatos kereset elbírálását. A felek így nincsenek olyan helyzetben, hogy a jogkövetkezményeket maguk vonhassák le. Az elsőfokú bíróság hibázott, amikor - bár jogszerűnek minősítette a kölcsönösszeg CHF-ben való megjelölését és azon körülményt, hogy a ténylegesen kölcsön adott CHF összeg csak a

folyósítás napján lesz meghatározható - mégis fennállónak ítélte a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja szerinti semmisségi okot, mert a felek a bank által a folyósítás napjára közzétett deviza vételi árfolyamra hivatkozva határozták meg a kölcsön svájci frankban kifejezett összegét. Téves az az állítás, hogy a felek közt nem volt egyező akaratnyilvánítás, a saját árfolyam referenciaként való szerepeltetése nem tekinthető a szokásos banki gyakorlattól eltérőnek, valamennyi magyarországi nagy bank hasonló kikötést alkalmazott. A szerződés ezen rendelkezése a Ptk. 205/B. § (2) bekezdése szerint külön figyelemfelhívó tájékoztatás nélkül is a szerződés részévé vált, a felek közt a folyósítás napján nem volt kérdéses, hogy az adós által megjelölt finanszírozási igény szerint folyósított forintösszeg mennyi svájci frankkal egyenlő. A kölcsön tárgya így egyértelműen meghatározott, a Hpt. 213. § (1) a) pontja nem sérült.

A bank az általa alkalmazott árfolyamokat közzétette, a saját banki árfolyam alkalmazás jogszerű, hivatkozott ebben a körben a 2007/64 EK irányelvre, illetve a 2009. évi LXXXV. törvényre. A saját árfolyam referenciakénti alkalmazása jogszerű, a módszer nem szubjektív, nem is ellenőrizhetetlen. A bank egy adott banki napon egyszer határozza meg a számlakonverziós deviza árfolyamokat. Az árfolyamrés, mint költség kapcsán fenntartotta az elsőfokú eljárás során előadottakat, az elsőfokú bíróság lényegileg a Kúria Gfv.VII.30.078/2013/14. számú ítélete indokolását vette át. Az adós teljesítésének jelen esetben a konverzió nem elválaszthatatlan része volt, a saját döntése folytán az adósok elkerülhették az árrést. Az árfolyamrés egyébként is relatív, többféleképpen értelmezhető fogalom. Az árfolyamrés jogi értelemben nem tartozás és nem követelés, készkiadásként nem jelentkezik, felmerülésének időpontja, összege sem határozható meg egyértelműen. Utalt az 1/2010.(VI.28.) PK vélemény 5. pontjára, az általa korábban felhívott eseti döntésre. A kamatemelés szabályozásának részletezettsége kapcsán utalt a 6/2013 PJE határozatra, annak 5. pontjára és arra, hogy a hiteldíjra vonatkozó rendelkezés kikötése semmis, de ez nem érinti a szerződés egyéb rendelkezései érvényességét. Így a teljes szerződés semmissége megállapítása nem volt helytálló. Egyébként fenntartotta a perbeli kikötésnek a 275/2010.(XII.15.) Korm. rendelettel való megfelelésére vonatkozó előadását. Kérte az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását.

Az iratok felterjesztését követően a Fővárosi Ítéltábla a 2014. július 29-én kelt 16.Gf.40.119/2014/4. számú végzésével a peres eljárást hivatalból felfüggesztette a 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-ában említett külön törvényben meghatározott intézkedésig, de legkésőbb 2014. december 31. napjáig.

Alperes bejelentette, hogy a II. rendű felperes a 2014. évi XL. törvény 18. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben panasszal élt az elszámolással kapcsolatban, melyet alperes kivizsgált és annak eredményéről felperest tájékoztatta. A II. rendű felperes a törvényben meghatározott határidőn belül nem kezdeményezte a pénzügyi békéltető testület eljárását, ezért a 2014. évi XL. törvény 38. § (6) bekezdés b) pontja alapján az elszámolás felülvizsgált elszámolásnak minősül.

A 2016. február 22-én kelt 16.Gf.40.080/2016/2. számú végzés nyomán felperesek keresetváltoztatást terjesztettek elő, hivatkozva a Hpt. 213. § (1) a) pontra, más jogcímen hivatkozást nem tartottak fenn, kérték felpereseket 1.549.838 forint összegben marasztalni, ugyanakkor alperest perköltség viselésére kötelezni. Akként nyilatkoztak, hogy a devizaelszámolás miatti pénzváltást és a kamat/díj módosítást egyedileg megtárgyaltnak tekintik, ezért a két kikötés nem tisztességtelen és nem tartoznak a DH törvények alá. Saját elszámolásuk szerint alperes által folyósított összeg 6.379.000 forint, a felperesek teljesítettek 2015. február 1-ig 4.231.162 forintot, 2015. február 1. és március 15. között 598.000 forintot, így felperesek tartozása 1.649.838 forint.

Alperes 5. sorszám alatt érkezett elektronikus előkészítő iratában kérte a felperesi kereset teljes

elutasítását, figyelemmel a 2016. március 24-i keresetváltoztatásra, illetve a bekövetkezett jogszabályváltozásokra. Előadta, felperesek csak a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjába ütközés alapján kérték megállapítani a perbeli szerződés érvénytelenségét, illetve a szerződés hatályossá nyilvánítását oly módon, hogy önmaguk marasztalását kérték 1.549.838 forint összegben. Ezzel elismerték, hogy az elsőfokú ítéletnek a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) és d) pontba ütközését megállapító rendelkezése az időközbeni jogszabályváltozásokra figyelemmel meghaladottá vált.

Utalt a Kúria Döntések 2016. évi I. számában megjelent Emlékeztetőre. Összességében csak a régi Hpt. 213.§ 1.a) pontba ütközés vizsgálható, annak megsértésére azonban került sor, noha az elsőfokú ítélet rögzítette, hogy alperes a folyósítás vonatkozásában saját devizaárfolyamot kötött ki irányadónak, így a tartozás összege megállapítása egy, a bank által befolyásolható, bizonytalan tényezőtől függött. A 2/2014. PJE határozat 3. pontja szerint a folyósítás vonatkozásában a bank vételi árfolyama kikötése tisztességtelen, ezért ezen előírás a részleges érvénytelenség okán kiesik a szerződésből és annak helyébe a régi Ptk. 231.§ (2) bekezdése szerinti árfolyam lép. A részleges érvénytelenség okán az MNB középárfolyama lép az elsőfokú ítélet által sérelmezett banki árfolyam helyébe már a szerződéskötés napjára nézve, így az elsőfokú ítélet indokolása is okafigyottá vált. A felperesek hivatkoztak továbbá arra, a bank a folyósítás napját nem határozta meg, a saját árfolyamát alkalmazta, mely érvénytelen, illetve ismeretlen folyósítási napon érvénytelen árfolyammal nem lehet kölcsönösszeget számolni, ezzel szemben a kölcsönszerződés II.2. pontja konkrét és egzakt határidőt határozott meg a folyósításra, mely a 3. pontban írt folyósítási feltételek teljesítését követő 8 munkanap. A 8 munkanapos határidő kezdete felpereseknél bizonytalan, mert a szerződés nem határozta meg pontosan, hogy a feltételeket meddig kell teljesíteniük. Ebben a körben utalt az 1/2016. PJE határozat 1. pontjára, mely szerint a szerződés abban az esetben is megfelel a Hpt. 213.§ a) pontjában írtaknak, ha a szerződés - ideértve annak a szerződéskötéskor részévé vált Általános Szerződési Feltételeket is - a kölcsön összegét forintban (lerovó pénznem) határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában (kirovó pénznem) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével. Tehát az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontja eshetőleg feltétel, ilyen konkrét időpont hiányában is átszámítható a tartozás a tényleges folyósításkor. A saját árfolyam alkalmazása csak a szerződés részleges érvénytelenségét okozza a régi Ptk. 239.§ (2) bekezdése alapján. A régi Ptk. 231.§ (2) bekezdése értelmében a folyósítás napjának MNB középárfolyama válik a felek közt alkalmazandóvá, a szerződés tárgya a folyósítás napján megállapítható. A kölcsönszerződés a kölcsön összegét CHF és HUF devizanemben is meghatározta, az 1/2016. PJE határozat III.3. pontja kiemeli, a két összeg közül az egyik mindenképp csak tájékoztató jellegű. A kölcsönszerződés a CHF kapcsán emeli ki kifejezetten annak tájékoztató jellegét. A felek a folyósítandó kölcsön összegét lerovó pénznemben rögzítették, figyelemmel a kölcsön céljára, felperesi ingatlanvásárlásra. A vételár forintban rögzült. A 6/2013. PJE határozat indoklása értelmében a deviza alapú kölcsönszerződés tárgya egy CHF devizaösszeg, azaz a kölcsön kirovó pénzneme. A szerződés I.1., II.1. pontja rögzítette, hogy a 49.641 CHF-ből a bank akkora összeget fog a szerződés tárgyának tekinteni, amely 6.379.000 forintnak a folyósítás napi devizaárfolyamát figyelembe véve megfelel. A bank legfeljebb ezen forintösszeg erejéig folyósított kölcsönt. Maguk felperesek is elismerték, hogy a bank részükre 6.379.000 forintot folyósított. A felek akarata a régi Ptk. 207.§ (1) bekezdése figyelembevételével a felperesek tulajdonszerzésére irányult, azzal, az ingatlan vételárából 6.379.000 forintot tudjanak kifizetni. A felperesek által előterjesztett kérelem összecszerűségében is megalapozatlan, a 2014. évi XL. törvény 37/A.§, 38.§-a, a 2014. évi LXXVII. törvény 15/A.§-a alapján az összecszerűség kapcsán kizárólag a felülvizsgált elszámolás adatait lehet alapul venni, mely felperesekkel igazolhatóan közlésre került. A felperesi perköltségigény is megalapozatlan, eltúlzott, egy keresetlevél és egy módosítás volt előterjesztve. Érvénytelen megállapodás lenne, hogy a perköltség felperes jogi képviselőjének bankszámlájára lenne utalható az új Ptk. 6:99.§-ára

figyelemmel.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozott:

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§ (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül, a felperesek csupán a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjára történő hivatkozásukat tartották fenn, ebben a körben azonban utal a Fővárosi Ítéltábla arra, a megváltoztatott ténybeli nyilatkozatuk, mely szerint a devizaelszámolás miatti pénzváltást és a kamat, illetve díjmódosítást egyedileg megtárgyaltnak tekintik és ezért ez a két kikötés nem tisztességtelen, nem vette figyelembe. Az eredeti kereseti kérelemben, illetve az eljárás során tett tényelőadásukra, a per egyéb adataira figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Pp. 206.§ (1) bekezdése és 239.§-a alapján eljárva ezen utóbbi megváltoztatott tényelőadásukat figyelmen kívül hagyta.

A jelen ügyre alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 523.§-a szerint kölcsönszerződés alapján a pénzügyi intézet köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig a kölcsön összegét a szerződés szerint kamat fizetése mellett visszafizetni.

A jelen ügyre alkalmazandó, a szerződéskötéskor hatályos, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 213.§ (1) bekezdése értelmében semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza

- a) a szerződés tárgyát,
- b) az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb - esetleges - költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést,
- c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét,
- d) azon feltételeknek, illetőleg körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható, vagy ha ez nem lehetséges, az erről szóló tájékoztatást,
- e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat.

Az elsőfokú ítélet a Hpt. fenti 2013.§ (1) bekezdés a), c), illetve d) pontja alapján tekintette a perbeli szerződést semmisnek, a b) és e) pontok alapján a semmisséget nem állapította meg, a felperesi keresetváltoztatás folytán csupán az a) pont fennállta volt vizsgálendő.

Az elsőfokú bíróság határozata a meghozatalakor jogszabályoknak, illetve bírói gyakorlatnak megfelel, az időközbeni jogszabályváltozásokra, illetve a bírói gyakorlat változására figyelemmel azonban már nem tartható fenn. Ebben a körben a Fővárosi Ítéltábla csak utal arra, hogy a Kúria Gfv.VII.30.078/2013/14. számú határozata már nem alkalmazható, a 2/2014. PJE 3. pontjában, az 1/2016. PJE határozat III.3. pontjában, illetve a 6/2013. PJE határozatban írtakra figyelemmel a teljes szerződés semmissége a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjára hivatkozva nem állapítható meg. Az esetlegesen tisztességtelen egyes szerződési feltételek csak részleges érvénytelenséget eredményezhetnek, az 1/2016. PJE határozat 1. pontja, a 2014. évi XL. törvény 37/A.§ és 38.§-ára, illetve a 2014. évi LXXVII. törvény 15/A.§-ára figyelemmel a felperesi kereset ezért elutasítandó volt, figyelemmel arra is, hogy a jogkövetkezmények tekintetében az összecszerűségekre nézve kizárólag a felülvizsgált elszámolás adatait lehet alapul venni, a rendelkezésre álló adatok szerint pedig a felperesi módosított kereset annak semmiképp sem felelt meg összecszerűségében sem.

A fentebb kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a kereseti kérelmet elutasította.

A felperesi kereset az elsőfokú ítélet meghozatalakor az abban megállapítottak szerint alapos volt, az eltelt időben bekövetkezett jogszabályváltozásra és bírói gyakorlat változására figyelemmel azonban a kereset elutasítása volt indokolt. Mindezekre figyelemmel a Pp. 81.§ (1) bekezdés második fordulata, illetve a 239.§ figyelembevételével akként rendelkezett, hogy a peres felek az eljárás során felmerült költségeiket maguk viselik.

Budapest, 2016. július 6. napján

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Gál Judit s. k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
tisztviselő